

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Червоненського психоневрологічного інтернату

24.04.2024

м. Київ, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.04.2024 групою НПМ здійснено відвідування Червоненського психоневрологічного інтернату (далі – інтернат, заклад, ПНІ).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Круцюк Антон Володимирович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Шумна Лариса Петрівна, представник Уповноваженого у Чернігівській області;

Паршакова Ольга Валеріївна, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Петросов Владислав Георгійович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Прашко Олена Володимирівна, представник громадської організації;

Темченко Олена Василівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Інтернат знаходиться за адресою: вул. Загребелля, буд. 74, с. Билка, Новгород-Сіверський р-н, Чернігівська обл., 16252.

Згідно з Положенням про Червоненський психоневрологічний інтернат, затвердженим розпорядженням Чернігівської обласної ради від 05.02.2024 № 18, інтернат є стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворюється для тимчасового або постійного проживання/перебування осіб із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в інтернаті.

Заклад розрахований на перебування 250 осіб. На день відвідування у ПНІ перебувало 249 осіб. Усі підопічні інтернату – чоловіки, серед яких 41 підопічний – дієздатні особи, 194 підопічних – особи, визнані у встановленому

законодавством порядку недієздатними, 14 підопічних – обмежено дієздатні особи, 127 підопічних перебувають під опікою/піклуванням закладу, 67 підопічних мають інших опікунів/піклувальників.

В закладі 239 осіб, яким встановлено групи інвалідності, 66 підопічних – ліжкові хворі, 14 підопічних відносяться до маломобільних груп населення.

Штатна чисельність працівників інтернату складає 143 штатні одиниці, з яких 88 шт. од. – медичний персонал (лікар терапевт вищої категорії – 0,5 шт. од.; лікар терапевт б/к – 0,5 шт. од.; лікар-психіатр б/к – 0,5 шт. од.; лікар-психіатр б/к – 0,5 шт. од.; сестра медична (брат медичний) старша, старший б/к – 5,0 шт. од.; фельдшер – 1,0 шт. од.; сестра медична (брат медичний) 2 категорії – 2,0 шт. од.; сестра медична (брат медичний) – 2,0 шт. од.; сестра медична (брат медичний) б/к – 1,0 шт. од.; сестра медична (брат медичний) б/к – 1,0 шт. од.; сестра медична (брат медичний) 1 категорії – 1,0 шт. од.; сестра медична (брат медичний) б/к – 2,0 шт. од.; сестра медична (брат медичний) з дієтичного харчування б/к – 1,0 шт. од.; сестра-господиня – 1,0 шт. од.; молодша медична сестра – 70,0 шт. од.; завідувач відділення – 1,0 шт. од.; сестра господиня – 1,0 шт. од.; дезінфектор – 1,0 шт. од.).

Згідно з тарифікаційним списком працівників станом на 01.01.2024 в ПНІ працює 130 осіб, з яких 83 – медичний персонал.

У 2023 році померло 22 підопічних ПНІ, з яких: по причині серцево-судинних захворювань у віці з 56 до 79 років – 16 осіб, за 80 років – 4 особи; захворювання центральної нервової системи з 18 до 35 років – 1 особа, з 56 до 79 років – 1 особа. З 01.01.2024 по 24.04.2024 в інтернаті померло 7 осіб, з яких: серцево-судинні захворювання віком з 56 до 79 років – 5 осіб; за 80 років – 1; інфекційні захворювання віком за 80 років – 1 особа.

Фінансування інтернату станом на 01.04.2024 становить 5 516 660,86 грн – загальний фонд, 2 024 467,90 грн – кошти з Пенсійного фонду, 8 375,90 грн – послуги з іншої діяльності, 402 057,41 грн – благодійна допомога.

Витрати на харчування на одну особу в день у ПНІ складають 108,30 грн, а витрати на медикаменти на одну особу в день складають 8,05 грн.

Керівництвом установи вживаються заходи щодо створення належних умов проживання для підопічних.

Заклад має чотири одноповерхових житлових корпусів. У кімнатах розміщено від 4 до 6 підопічних. На території облаштовані криті альтанки, лави для відпочинку (фото 1).

В житлових кімнатах наявні шафи та тумбочки для зберігання індивідуального одягу та особистих речей. Одяг підопічних персоналізований, зберігається на окремих полицях, які підписані (фото 2, 3).

Інтернат для розвитку матеріально-технічної бази, благоустрою, культурно-виховної роботи отримує та використовує гуманітарну і благодійну допомогу.

Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.11.2019 № 2341 заклад отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з

медичної практики за спеціальністю організація і управління охороною здоров'я, терапія, психіатрія; за спеціальністю молодшого спеціаліста з медичною освітою: сестринська справа.

У закладі наявне підсобне господарство, яке призначене для забезпечення ПНІ продуктами харчування власного виробництва.

Підопічні (крім недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена) за рішенням директора інтернату можуть за їхньою згодою залучатися до виконання тимчасових робіт, які не пов'язані з обслуговуванням підопічних, на умовах цивільно-правового договору, якщо робота не протипоказана за станом їхнього здоров'я, з оплатою відповідно до акту виконаних робіт.

Під час відвідування встановлено, що троє підопічних в денний час перебували на території підсобного господарства (свиноферми), яке знаходиться поблизу закладу. Зі слів підопічних, вони щоденно виконують обов'язки по годівлі та догляду за худобою.

Після ознайомлення з відповідною документацією закладу, зафіксовано, що 15 підопічних офіційно працевлаштовано на фермі з належною оплатою та їх соціальні гарантії дотримано.

На інформаційних стендах розміщених в актовій залі, поряд з кабінетом медичної сестри та в інших доступних для підопічних місцях наявна інформація про права підопічних, а також номери телефонів гарячих ліній та посадових осіб, до яких вони можуть звернутися у разі порушення їхніх прав (зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини) (фото 4, 5, 6).

Окрім того, у доступних для підопічних місцях розміщено правила внутрішнього розпорядку, інформацію про права і обов'язки підопічних.

Групою НПМ відмічено, що у доступних місцях закладу наявна інформація щодо номерів особистих телефонів директора та інших працівників ПНІ, чим забезпечено можливість підопічним безпосереднього звернення до них.

Підопічні мають можливість користуватися власними речами та можуть вільно пересуватися корпусом та територією закладу.

У житлових кімнатах та місцях загального користування є телевізори (фото 7, 8).

В санітарно-гігієнічних кімнатах наявна гаряча і холодна вода. Окрім того, підопічні мають індивідуальні засоби гігієни (фото 9).

Корпус обладнаний автоматичною пожежною сигналізацією та ведеться облік наявних вогнегасників, забезпечено їх своєчасне обслуговування. У закладі наявні схеми евакуації.

Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах закладу задовільне.

Харчоблок інтернату перебуває в належному санітарному стані (фото 10). Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням, у тому числі дієтичним, наявне денне та перспективне меню. Працівниками харчоблоку відбираються, маркуються та належно зберігаються добові проби з приготовлених страв.

Використання сум пенсій підопічних здійснюється з дотриманням Порядку використання сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та/або державних соціальних допомог, нарахованих відповідно до законодавства дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, недієздатним особам та особам, цивільна дієздатність яких обмежена, які є вихованцями підопічними дитячих будинків-інтернатів, психоневрологічних інтернатів, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2018 № 1173.

Особи з особливими потребами забезпечені засобами пересування (крісла-колісні) та іншими засобами реабілітації згідно з індивідуальними програмами реабілітації.

В складі медичної частини знаходяться: кабінет прийому підопічних лікарями; маніпуляційний кабінет; кабінет прийому підопічних фельдшером разом з процедурною; аптечний склад, який знаходиться в іншому приміщенні.

На обліку медичної частини перебувають 127 осіб з хронічними соматичними захворюваннями. Медичні справи зберігаються окремо в металевих шафах. Журнали обліку диспансерних пацієнтів ведуться належним чином. Зазначені особи забезпечені лікарськими засобами належним чином, безкоштовно, за рецептами лікарів.

Медичні огляди вузькими спеціалістами проводяться 1 раз на рік. Задля проведення медичних оглядів залучаються наступні фахівці: лікар-хірург, лікар-дерматовенеролог, лікар-оторіноларінголог, лікар-офтальмолог, лікар-фтизіатр, лікар-психіатр, лікар загальної практики-сімейний лікар. Крім того, підопічним проводяться флюорографічні обстеження, необхідні аналізи крові тощо.

Медичні огляди проводяться в установі, в окремому жиллому корпусі.

Всі підопічні мають договори із лікарями загальної практики-сімейними лікарями.

В нічний час в установі залишаються 1 медична сестра, 1 молодший медичний брат і 9 молодших медичних сестер.

Лікарі та середній медичний персонал проходять атестацію раз в п'ять років.

В закладі відсутній лікар-стоматолог. У разі потреби пацієнти скеровуються в амбулаторію м. Короп для огляду та надання необхідного лікування. Амбулаторне лікування та зубопротезування виконується за рахунок коштів підопічних. Невідкладна стоматологічна допомога виконується безкоштовно.

У коридорах житлових корпусів є бутлі з питною водою у доступному для підопічних місці (фото 11).

Окрім того, в кожній кімнаті забезпечено доступ до питної води, а саме на столах є чайники з водою, які наповнюються персоналом двічі на день (фото 12).

Під час відвідування відбулося спілкування з 87 підопічними та 15 працівниками закладу.

Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 12.10.2018. За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено:

- неналежне поводження з підопічними;
- порушення прав недієздатних осіб;
- порушення в організації надання медичної допомоги;
- порушення в організації роботи харчоблоку;
- порушення при організації роботи підопічних;
- потребують покращення умови проживання;
- порушення в забезпеченні інфекційного режиму;
- не створено універсальний простір для людей з інвалідністю;
- не забезпечено право на вільне віросповідання;
- низьку обізнаність підопічних про свої права.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились такі рекомендації:

1. Чернігівській обласній раді:

вжити заходів для невідкладного забезпечення реконструкції житлового корпусу № 2 з метою забезпечення стандартів проживання підопічним Червоненського психоневрологічного інтернату.

2. Чернігівській обласній державній адміністрації:

врегулювати процес надання медичної допомоги підопічним відповідно до вимог чинного законодавства;

забезпечити включення до програм підготовки персоналу стаціонарних інтернатних установ навчальні заходи щодо заборони катувань та інших видів неналежного поводження;

забезпечити дотримання прав осіб з інвалідністю, у тому числі з психічними розладами, особливостей їх стаціонарного догляду.

3. Червоненському психоневрологічному інтернату:

керівництву та персоналу забезпечити поважне та таке, що не принижує людську гідність, ставлення до підопічних;

викоренити практику заборони підопічним сидіти/лежати на своїх ліжках вдень;

розглянути можливість зміни розпорядку дня, врахувавши потреби осіб з інвалідністю;

директору закладу, як опікуну недієздатних підопічних, забезпечити витрачання 25% пенсійних/соціальних коштів на їх потреби;

усунути порушення в організації роботи підопічних та надалі укладати з працівниками із числа підопічних трудові договори відповідно до чинного законодавства;

забезпечити організацію роботи харчоблоку відповідно до чинного законодавства, виключити можливість харчування персоналу за рахунок підопічних;

якнайшвидше розпочати процес отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, або укласти договір із закладом охорони здоров'я;

забезпечити доступ до питної води;

забезпечити розміщення інформаційних стендів про права людини у доступних для підопічних місцях;

забезпечити створення безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю;

забезпечити облаштування пандусів відповідно до будівельних норм;

забезпечити належне освітлення житлових приміщень;

унеможливити поміщення до психіатричної лікарні як покарання;

забезпечити проведення щорічних оглядів підопічних з метою визначення потреб у продовженні перебування підопічних в установі, а також поновленні дієздатності недієздатним та обмежено дієздатним підопічним;

при веденні документації забезпечити вимоги чинного законодавства;

забезпечити дотримання санітарно-епідеміологічного режиму в установі;

винайти можливість облаштування кімнати для релігійних обрядів.

За результатами опрацювання звіту Чернігівською обласною державною адміністрацією поінформовано Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про виконання наданих рекомендацій, а саме:

медичне обслуговування у закладі організовано з урахуванням профілю інтернатної установи та контингенту підопічних;

забезпечено виконання статті 23 Закону України «Про психіатричну допомогу» і не менш ніж один раз на рік підопічні проходять огляд лікарсько-консультативною комісією за участю лікаря-психіатра з метою вирішення питання щодо доцільності їх подальшого перебування в закладі та необхідності поновлення цивільної дієздатності особи;

за результатами щорічного огляду до Коропського районного суду було подано 8 позовних заяв про поновлення цивільної дієздатності підопічних: 2 особам дієздатність поновлено, решті відмовлено;

розпочато роботу щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики;

після вивчення потреб підопічних буде розроблено та затверджено новий розпорядок дня;

на даний час директором інтернату, як опікуном, здійснюються усі необхідні заходи щодо вивчення та задоволення потреб підопічних, забезпечено використання коштів підопічних відповідно до Порядку використання сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та/або державних соціальних допомог, нарахованих відповідно до законодавства дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, недієздатним особам та особам, цивільна дієздатність яких обмежена, які є вихованцями підопічними дитячих будинків-інтернатів, психоневрологічних інтернатів, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2018 № 1173;

інтернатом вносяться відповідні зміни щодо оформлення трудових відносин з підопічними;

документацію, яка ведеться в інтернаті, приведено до норм чинного законодавства;

у закладі організовано чотириразове харчування;

меню на день відповідає розробленому та затвердженому перспективному меню на тиждень;

забезпечено дотримання встановлених норм харчування, законодавчих вимог щодо умов приготування їжі, термінів реалізації та умов зберігання продуктів, сипучих продуктів та овочів тощо;

житлові кімнати забезпечені необхідним обладнанням для осіб з особливими потребами, є цілодобовий доступ до питної води;

проводяться заходи щодо удосконалення освітлення в житлових кімнатах;

проводиться робота щодо обладнання інформаційних куточків безпосередньо в житлових корпусах;

по великим релігійним святкам заклад відвідує священник.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. Групою НПМ встановлено, що у ПНІ наявне приміщення рекомендоване до використання як найпростіше укриття, відповідно до Акту оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття від 01.03.2024. Проте, адміністрацією інтернату порушується право підопічних на безпеку, оскільки дирекцією закладу ігнорується сигнал «Повітряна тривога» та не проводиться евакуація підопічних та персоналу до укриття.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

2. У ході відвідування закладу групою НПМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах підопічних, що є порушенням норм житлової площі на особу та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007).

Наприклад, площа однієї з кімнат становить 18,57 м², а сама кімната розрахована на проживання 4 осіб. Відтак на одну особу припадає 4,64 м² (фото 13, 14, 15, 16).

Зазначене створює умови, за яких порушуються передбачені чинним законодавством норми площі на особу (8-10 м²).

3. Розпорядок дня в закладі підлаштований під потреби персоналу, а не підопічних. Підйом підопічних відбувається о 06:00, щоб персонал міг помити підлогу і здати зміну.

На думку членів групи НПМ, настільки ранній підйом і вимога залишати кімнату є порушенням пункту 37 Типового положення про психоневрологічний інтернат, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 957, зокрема режим нагляду не забезпечує найбільш сприятливі умови для усвідомленого лікування та реабілітації підопічних, дотримання їх гідності, спонукання до самостійності та суспільно корисної ініціативи.

4. У житлових кімнатах інтернату відсутні кнопки виклику персоналу. У разі виникнення потреби, у екстренній медичній допомозі, у ліжкових хворих підопічних виникає проблема у швидкому та своєчасному зверненню за допомогою до медичних працівників.

5. Окрім зазначеного, не всі підопічні забезпечені в повній мірі твердим інвентарем відповідно до розділу VI Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми). Так, у деяких кімнатах не в достатній кількості є столи.

6. Не дотримано санітарно-гігієнічних вимог в умивальні їдальні, зокрема відсутнє мило та рушники. Персонал не допомагає та не контролює миття рук підопічними, що може призвести до спалаху інфекційних захворювань і є порушенням пункту 3 розділу 8 вимог Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт).

Окрім того, у приміщенні їдальні під умивальниками стоять відра для стоку води, а воду в кранах перекрито, щоб не переповнювалися відра (фото 17).

7. У корпусі для перебування ліжкових хворих підопічних, в приміщенні поруч із спальною кімнатою, облаштовано сушарку для сушіння забрудненого м'якого інвентарю, через що у приміщенні наявний їдкий запах, що повністю ігнорується персоналом закладу (фото 18).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 5 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

8. Приміщення інтернату не пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

пандуси не обладнані поручнями з обох боків (фото 19);
 коридори житлових приміщень не обладнані поручнями (фото 20);
 окремі санітарно-гігієнічні приміщення не обладнані тривожною сигналізацією;
 верхні і нижні сходи не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходок сходового маршруту і до горизонтальних площадок сходового маршруту (фото 21);
 у санітарно-гігієнічних приміщеннях не встановлено поручні або інші пристосування.

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Європейської конвенції з прав людини)

9. На вікні у санітарно гігієнічній кімнаті відсутнє непрозоре скло або непрозора плівка (фото 22). Окрім того, корпус № 2 потребує реконструкції, оскільки всі житлові кімнати є прохідними, а саме не має дверей між кімнатами (фото 23). Зі слів заступника директора інтернату, проектна документація на реконструкцію будівлі готова, проте кошти на проведення робіт відсутні, у зв'язку із воєнним станом.

Зазначене створює умови, за яких неможливе забезпечення приватності підопічним та наявності позитивного терапевтичного середовища, що не відповідає пункту 34 розділу III Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводження чи покарання.

Порушення права володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю (стаття 41 Конституції України).

10. Хоча в інтернаті і створено комісію для використання та обліку особистих коштів підопічних відповідно до Порядку використання сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та/або державних соціальних допомог, нарахованих відповідно до законодавства дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, недієздатним особам та особам, цивільна дієздатність яких обмежена, які є вихованцями/підопічними дитячих будинків-інтернатів, психоневрологічних інтернатів, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2018 № 1173 (далі – Порядок використання особистих коштів), кошти недієздатних підопічних не витрачаються на їх особисті потреби, а накопичуються на банківських рахунках.

На момент відвідування у частини підопічних накопичується велика сума грошей, які не використовуються на потреби їх власників, зокрема у підопічного Т. на рахунку 149 420 грн, М. – 102 524 грн, Ц. – 116 524 грн. Це призводить до порушення прав підопічних, потреби яких не задовольняються їх опікуном.

11. Групою НПМ встановлено, що директор закладу є опікуном 89 підопічних. Така ситуація не дозволяє опікуну у повній мірі виконувати свої

опікунські обов'язки та суперечить вимогам пункту 3.1 Правил опіки, затверджених наказом Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства освіти України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України від 26.05.1999 № 34/166/131/88 (далі – Правила опіки та піклування), відповідно до яких при призначенні опікуна (піклувальника) беруться до уваги його можливості виконувати опікунські обов'язки. У зв'язку з цим, обліком використання особистих коштів недієздатних підопічних (опікуном яких є директор) також здійснюється організатором з культурно-дозвіллевої роботи.

12. Під час спілкування з підопічними члени групи НПМ отримали інформацію, що в закладі існують випадки коли опікуни, зі сторони родичів, не з'являлися в інтернаті протягом двох років і не виконували належно свої обов'язки. Про що керівництво установи повинно повідомити органи опіки і піклування та сприяти заміні опікуна в інтересах підопічних.

Порушення права на вільний розвиток своєї особистості (стаття 23 Конституції України).

13. Організатор з культурно-дозвіллевої діяльності веде документацію з помісячного планування і щоденного виконання плану роботи гуртків. Окрім того, є засоби для проведення денної зайнятості.

Водночас, дозвіллева діяльність обмежена художньою самодіяльністю та участю в творчих гуртках, що не задовольняє потреби усіх підопічних, зокрема чоловіків молодшого і середнього віку. Для підопічних зазначеного віку варто організувати заняття спортом, діяльність, яка буде підтримувати та розвивати вміння і навички, важливі для забезпечення самостійного життя чоловіків.

14. У закладі вийшли з ладу два комп'ютери, що звузило коло діяльності і можливість проведення адаптаційних заходів з використанням комп'ютерних програм для підопічних, які вміють користуватися комп'ютером (здебільшого, переведених з ДБІ).

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

15. Під час відвідування підопічний Р. скаржився на болі в області живота, нудоту. Після повідомлення групою НПМ керівництву закладу про проблеми із станом здоров'я підопічного, лікарем було здійснено заходи щодо його подальшого обстеження та лікування.

16. Групою НПМ встановлено, що зуби багатьох підопічних потребують протезування, оскільки є пошкодженими, що унеможливує харчування підопічних звичайною їжею. Проблема є системною і потребує допомоги у розв'язанні зі сторони Департаменту охорони здоров'я.

17. В порушення Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом

Міністерства охорони здоров'я України від 16.12.2003 № 584, медична частина не забезпечена необхідною кількістю стелажів, шаф, холодильників, піддонів, підтоварників з дотриманням необхідних умов освітлення, чим підтверджується зберігання лікарських засобів та медичних виробів (шприців, систем для переливання крові) на підлозі; приміщення для зберігання лікарських засобів та медичних виробів потребує ремонтних робіт; в маніпуляційній кімнаті лікарські засоби зберігаються в зваленому стані; в кімнаті для зберігання знайдений лікарський засіб та медичний виріб з протермінованим строком придатності (фото 24, 25, 26, 27, 28, 29).

18. У закладі наявні два приміщення, які використовуються як ізолятори. Однак в приміщенні ізолятору не працює туалет та санітарно-гігієнічне приміщення потребує ремонту (фото 30, 31).

Інші порушення.

19. Групою НППМ встановлено, що у закладі значна кількість підопічних позбавлених дієздатності (194 особи – 77,9% від загальної кількості мешканців інтернату). Зазначене може свідчити про не здійснення адміністрацією закладу вичерпних заходів щодо збереження чи поновлення дієздатності підопічних, опіку над якими здійснюють працівники закладу (зокрема, в особі директора інтернату).

Групою НППМ під час відвідування надано роз'яснення адміністрації закладу стосовно необхідності в сприянні відновлення дієздатності підопічних для подальшої їх соціалізації, зокрема в громади.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Чернігівській обласній військовій адміністрації, Чернігівській обласній раді:

забезпечити контроль за додержанням прав підопічних;

вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності Червоненського психоневрологічного інтернату;

розглянути можливість додаткового фінансування закладу з метою усунення недоліків, викладених у звіті.

2. Червоненському психоневрологічному інтернату забезпечити:

дотримання безпекових заходів під час оголошення сигналу «Повітряна тривога»;

дотримання норм житлової площі на особу;

перегляд розпорядку дня, зокрема щодо раннього підйому;

обладнання житлових кімнат інтернату кнопками виклику персоналу;

дотримання Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857;

дотримання санітарно-гігієнічних вимог в їдальні;

належне функціонування умивальників в приміщенні їдальні;

сушіння забрудненого м'якого інвентарю за межами житлового корпусу;

облаштування житлових корпусів відповідно до норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

право підопічних на приватність;

реалізацію права недієздатних підопічних володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю;

припинення практики опіки над великою кількістю недієздатних підопічних однією особою;

сприяння у заміні опікунів, які не виконують належно свої обов'язки;

різноманітнення денної зайнятості підопічних з урахуванням їх вікових потреб;

придбання нової комп'ютерної техніки, з метою відновлення об'єму адаптаційних заходів з використанням комп'ютерних програм;

здійснення вичерпних засобів задля збереження та поновлення дієздатності підопічних, зокрема, опікунами яких визначено установу;

виконання Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.12.2003 № 584;

виконання ремонту санітарно-гігієнічного приміщення ізолятору.

Додатки: фотоматеріали на 10 арк. в 1 прим.

Керівник групи НІМ

Головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Антон КРУЦЮК

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

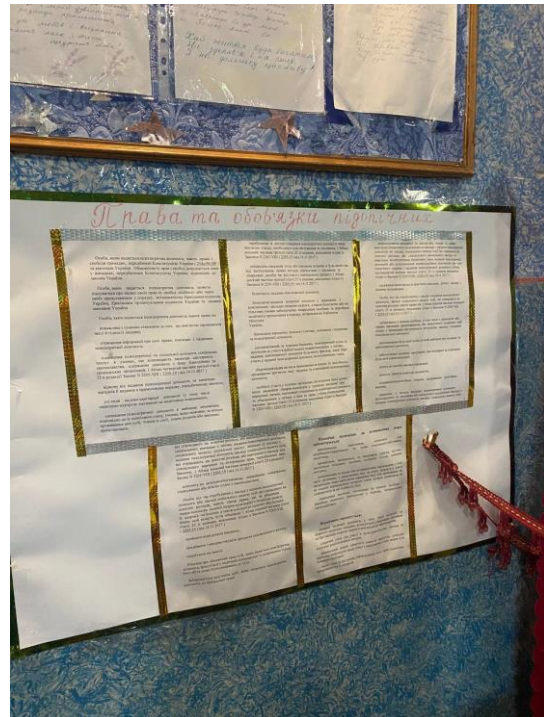

фото 5

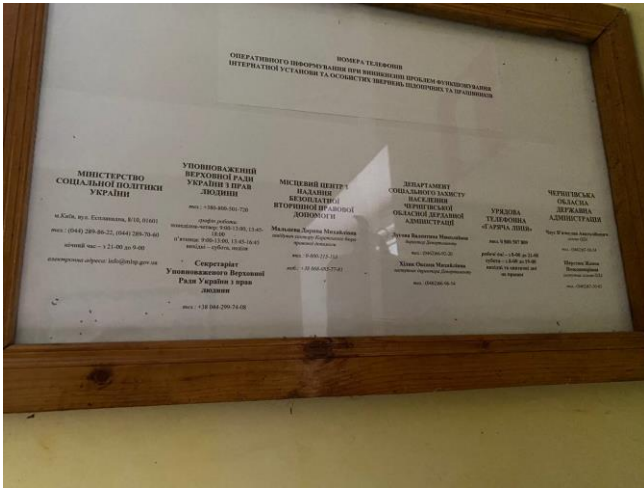

фото 6

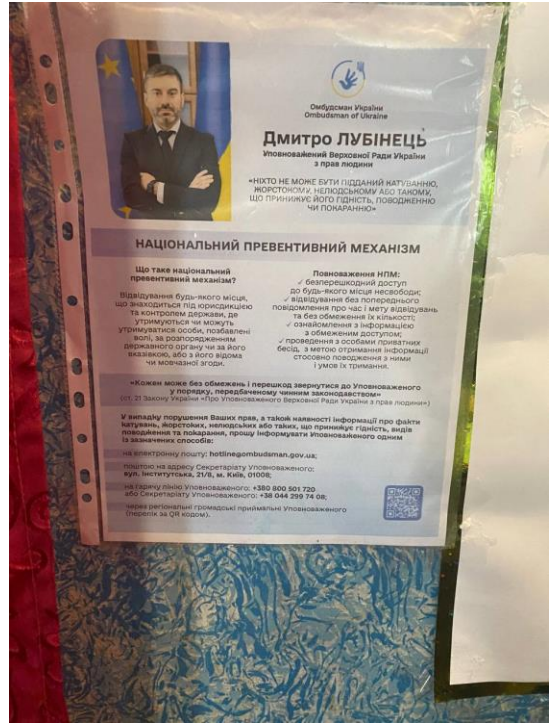
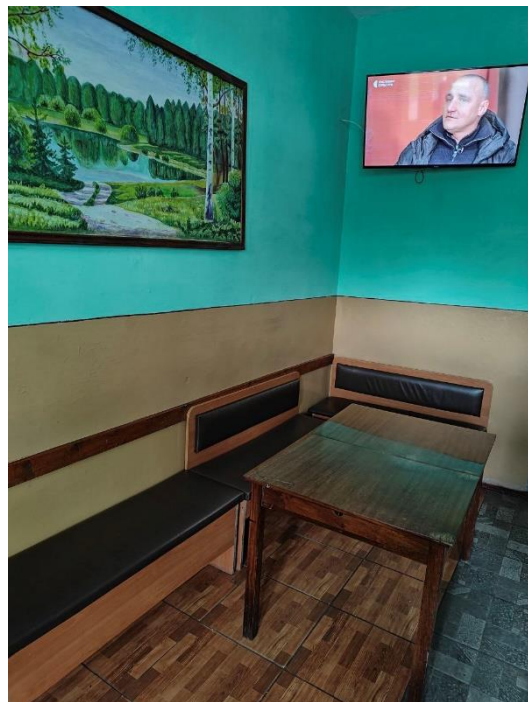

фото 7

фото 8

φωτο 9

φωτο 10

φωτο 11

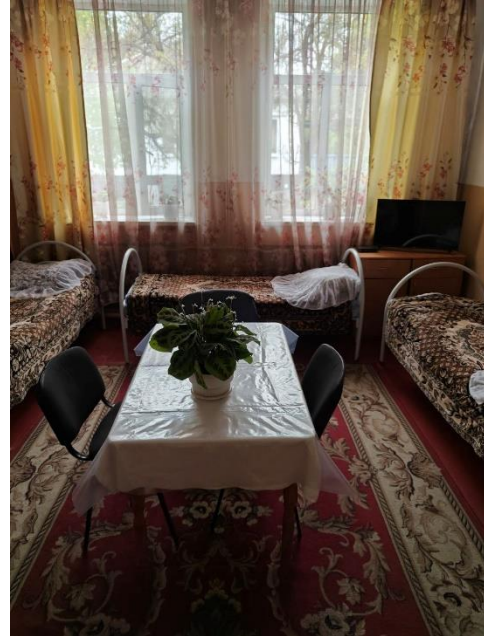
φωτο 12

φωτο 13

φωτο 14

φωτο 15

φωτο 16

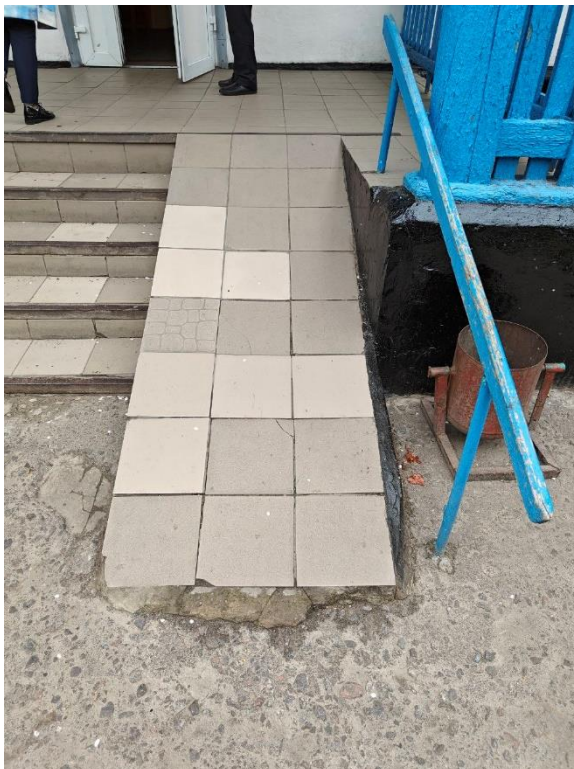
φωτο 17

φωτο 18

φωτο 19

φωτο 20

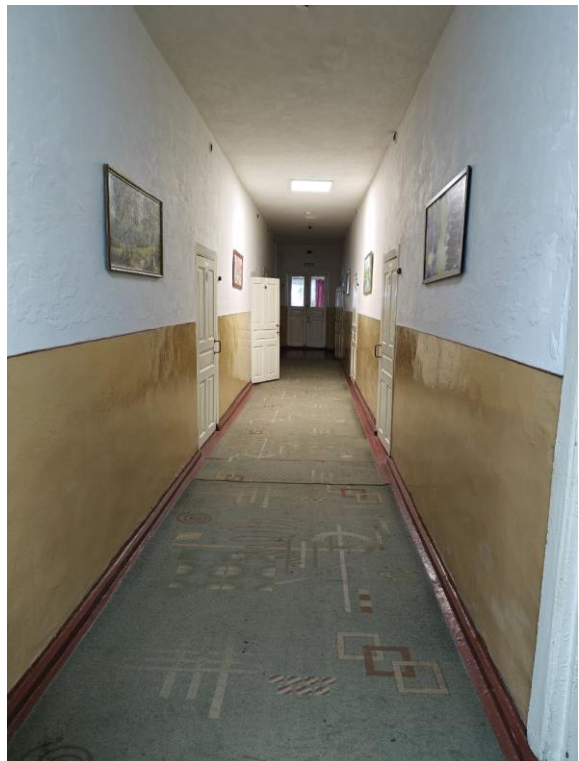

фото 21

фото 22

фото 23

фото 24

фото 25

φωτο 26

φωτο 27

фото 28

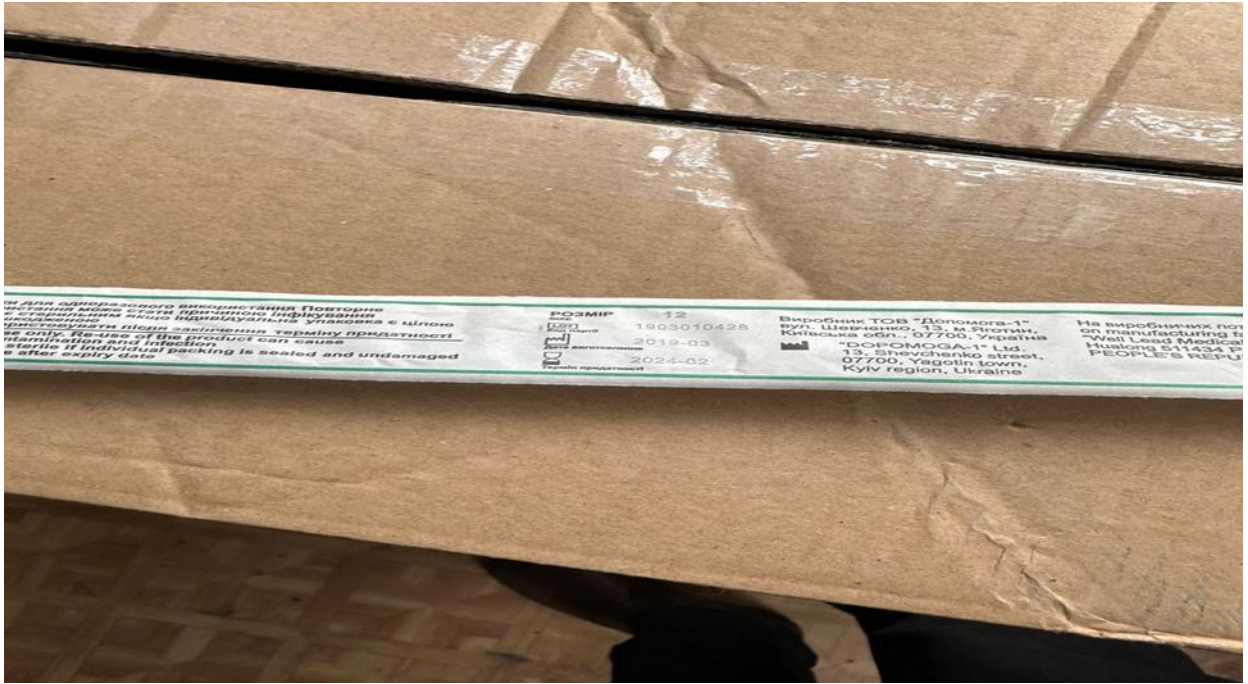

фото 29

фото 30

фото 31

